

NETWERKDAG DEEL 1 - ONLINE

INLEIDING

Jaarlijks organiseert Gastvrij Netwerk een netwerkdag voor alle leden. Tijdens een netwerkdag staat ontmoeting centraal en wisselen we kennis en ervaringen uit over specifieke thema's.

De coronapandemie maakte het ons de voorbije jaren niet makkelijk om een netwerkdag te organiseren. In 2020 en 2021 moesten we ons evenement telkens afgelasten. In 2022 konden we op 15 januari een eerste deel van de netwerkdag organiseren, weliswaar online.

Dat eerste deel bestond uit een plenair gedeelte waarin we terugkeken naar het voorbije jaar en de afgelopen project 'Gastvrij Netwerk versterkt vrijwilligers voor mensen op de vlucht' (i.s.m. Vluchtelingenwerk Vlaanderen en met de steun van Cera). Dat project liep van juli 2019 t.e.m. december 2021. Na het plenair gedeelte kwamen 3 webinars aan bod waaruit de deelnemers moesten kiezen. De keuze voor de webinars werd bepaald door de signalen die we de afgelopen maanden ontvingen van vrijwilligers en hun verenigingen:

Webinar 1: Werken rond toekomstoriëntatie met / voor mensen zonder wettig verblijf. Begeleid door Hilde Geraets (ORBIT) & Joost Depotter (Vluchtelingenwerk Vlaanderen)

Webinar 2: Gezinnen op de vlucht: Een netwerk werkt. Begeleid door Fien Van Buggenhout & Daphne Knoop (Vluchtelingenwerk Vlaanderen)

Webinar 3: Politiserend werken als vrijwilligersorganisatie: de strategie van het verhaal. Begeleid door Vredesactie vzw

VIDEO: VRIJWILLIGER WORDEN VOOR MENSEN OP DE VLUCHT?

Naar aanleiding van de netwerk maakten we een wervingsvideo voor alle leden van Gastvrij Netwerk die zij kunnen gebruiken om mensen warm te maken om zich voor mensen op de vlucht te engageren.

De video werd gemaakt in het kader van het Cera-project, met de hulp van de mensen van Gastvrij Boechout Vremde en Welcome in Mechelen.

Heel wat burgers ondersteunen mensen op de vlucht op vrijwillige basis op allerlei domeinen. Vrijwilligers helpen nieuwkomers om hun nieuwe buurt te verkennen, onze cultuur te begrijpen, Nederlands te oefenen. Ze begeleiden mensen naar een school voor hun kinderen, een woning voor het gezin, een opleiding of een job. Ze ondersteunen de kinderen bij hun huiswerk, zoeken mee naar een hobby, helpen klussen in het huis of maken hen wegwijs in de administratieve molen.

Burgers doen veel om mensen op de vlucht een nieuwe start te bieden. Dat doen ze met een open blik en een groot hart. Of je engagement nu groot of klein is, dat maakt niet uit. Een gesprek of een helpende hand kan al een wereld van verschil betekenen voor iemand die een nieuw leven moet uitbouwen in een ongekend land.

Vrijwilligers vinden elkaar in vrijwilligersorganisaties verspreid in Vlaanderen en Brussel. Een vrijwilligersorganisatie is vaak de plek waar je als vrijwilliger met vragen terecht kan. Het is vaak een familie waar vrijwilligers en mensen op de vlucht elkaar ontmoeten.

In deze video van Gastvrij Netwerk hoor je enkele vrijwilligers aan het woord die je ongetwijfeld zullen doen krijgen om je ook te engageren. Zoek een vrijwilligersorganisatie in jouw buurt op www.vluchtelingenwerk.be/gastvrij-netwerk. Zij bekijken graag samen met jou hoe je kunt inzetten voor mensen op de vlucht.

INHOUDSTAFEL

I. Voorwoord

Josée Goethals - voorzitter van Gastvrij Netwerk

II. Webinar 1: Werken rond toekomstoriëntatie met / voor mensen zonder wettig verblijf

III. Webinar 2: 'Vluchtelingengezinnen: een netwerk werkt'

IV. Webinar 3: 'De strategie van het verhaal'

VOORWOORD: DOOR JOSEE GOETHALS, VOORZITTER VAN GASTVRIJ NETWERK

Beste mensen,

Het is jammer dat onze ontmoeting vandaag weer eens digitaal moet gebeuren. Dus bied ik jullie digitaal mijn beste wensen voor het nieuwe jaar aan. En ik heet jullie ook digitaal hartelijk welkom in dit korte plenaire gedeelte van deze in twee gesplitste netwerkdag.

Eigenlijk was de huidige netwerkdag bedoeld als viering van het Cera-project 'leerplatform'. Het project begon in juli 2019 voor twee jaar, maar werd met een half jaar verlengd. Deze maand januari vinden de laatste afhandelingen plaats. Het Cera-project 'Leerplatform' heeft voor Gastvrij netwerk én voor Vluchtelingenwerk enorm veel betekend. Ik ben er blij en dankbaar voor, en ook fier, want we hebben essentiële resultaten bereikt.

Enkele dagen geleden vond ik toevallig de bevraging van de lidorganisaties terug uit de tijd van 2017 / 2018. Alle leden die toen een antwoord stuurden, waardeerden dat Gastvrij Netwerk de mogelijkheden voor onderlinge steun en uitwisseling had uitgebreid en drukten de wens uit dat het lokale basiswerk van vrijwilligers ten gunste van vluchtelingen meer aandacht zou krijgen. Toen was het nog een grote zorg voor ons allen hoe we dit ooit voor mekaar zouden krijgen.

De subsidie van de Cera coöperatie bood Gastvrij Netwerk een budget voor een professioneel betaalde medewerker. Vluchtelingenwerk nam de nodige provisie voor zijn rekening zodat Griet Jacques aan het werk kon om de netwerking en uitwisseling te coördineren. Ik denk dat we Griet een grote pluim mogen geven voor haar coördinatiewerk.

Het Cera-project was dan ook de aanzet om de verbondenheid van Gastvrij Netwerk met Vluchtelingenwerk te verbeteren en structureren. Dat we verbonden zijn lijkt o zo vanzelfsprekend. We hebben dezelfde doelgroep en dezelfde missie, maar we hebben veel met mekaar moeten overleggen hoe dit verbonden zijn concreet rekening moet houden met de context, behoeften en mogelijkheden van beide kanten. In de samenwerkingsovereenkomst die we in 2021 (binnen het Cera-project) afsloten zijn er twee termen essentieel: autonomie en wederzijds.

Onze uitvoering van het Cera-project kan echter niet los gezien worden van de Covid-pandemie. Begin 2020 werden plots vele activiteiten beperkt en geschrapt. Het bestuur en Griet moesten brainstormen over wat er nog kon en niet kon. Dankzij Griet én de collega's van Vluchtelingenwerk werden digitale middelen ingezet om de netwerking te laten doorlopen. En dit is gelukt.

Maar op het lokale werkveld kregen de vrijwilligersverenigingen en burgerinitiatieven zware klappen. Op alle gebied: fondsenwerving viel weg, al werd dit voor een deel opgevangen door Welzijnszorg en Koning Boudewijnstichting, maar vooral erg is de onderbreking van de activiteiten voor binding met de doelgroep en communicatie met de brede samenleving. Het zal heel veel moeite kosten om binding en communicatie op lokaal vlak weer op peil te brengen en te versterken.

Deze effecten van de pandemie maken een ander project van Gastvrij Netwerk en Vluchtelingenwerk nog belangrijker dan eerst ingeschat. Het Project Digitaal Platform dat binnenkort ook aan zijn einde komt, levert ons een structuur voor onderlinge uitwisseling van de lokale basiswerkingen én ook voor verwerking van de Toolkit uit 2018 tot een handige wegwijzer die vrijwilligers én vluchtelingen de weg toont naar oplossingen voor hun vele vragen. Zo staan we weer voor een nieuwe mijlpaal en een nieuwe uitdaging om ons vrijwilligerswerk innovatief en mee met de tijd te maken.

WEBINAR 1: WERKEN ROND TOEKOMSTORIËNTATIE MET/VOOR MENSEN ZONDER WETTIG VERBLIJF

INLEIDING DOOR JOSÉE GOETHALS, VOORZITTER:

Al vanaf november 2021 ontwikkelen we met het bestuur van Gastvrij Netwerk het idee om een standpunt te bepalen over de rol die vrijwilligersorganisaties en burgerinitiatieven toegeschoven krijgen en op zich nemen t.a.v. mensen zonder wettig verblijf. Dus niet over hun rechten en wat er door het beleid zou moeten veranderd worden, maar over de visie en de rol van de lokale lidorganisaties van GastvrijNetwerk.

Het idee is op organisch gegroeid n.a.v. de vraag van lidorganisaties in juli 2021 om een open brief te ondertekenen in verband met de hongerstaking. Dit hebben we niet gedaan omdat de hongerstaking toen net opgeschort was, maar we voelden hoezeer het thema een zorg is bij de lokale groepen. We dachten aan een standpunt, omdat op de AV van 5 oktober het vernieuwd intern reglement is besproken waarin ook standpuntbepaling voorzien is. We zijn klaar om dit in de praktijk te brengen.

De planning is 1° een aanzet is voorgelegd aan de bestuursleden en enkele personen met bijzondere expertise op dit terrein; 2° vandaag luisteren naar Joost en Hilde; 3° de ontvangen reacties verwerken tot een eerste versie en deze ter evaluatie terugkoppelen; 4° midden februari het voorstel doorsturen naar alle lidorganisaties om te bespreken op de AV van 24 februari.

HILDE GERAERTS - ORBIT - BBB+ WERKEN AAN EEN ANDER NARRATIEF

📌 Orbit zet samen met mensen, organisaties en overheden in op 4 thema's:

- Rechtvaardig migratiebeleid
- Interlevensbeschouwelijke ontmoeting
- Samenwerking in diversiteit
- Effectieve aanpak van racisme

📌 BBB+ is een werktitel, staat voor Bed Bad Brood en Begeleiding.

📌 In verband met het thema 'migratie' hebben we bij Orbit twee grote thema's: de aanpak van het thema mensen zonder wettig verblijf en duurzame toekomstoriëntatie en het thema wonen voor erkende vluchtelingen.

OP ZOEK NAAR EEN PERSPECTIEF VOOR MENSEN ZONDER WETTIG VERBLIJF

In het thema 'mensen zonder wettig verblijf' heeft Orbit al een lange geschiedenis. Vroeger begeleidden we kerkasielen. We hebben de regularisatie gekend van 1999 en 2009 waar we geprobeerd hebben om vanuit de stem van de basis (vrijwilligers) te horen welke thema's en menswaardige perspectieven naar het beleid moeten worden gebracht en daar een rol in proberen spelen.

Geen makkelijk thema, het gaat over mensen die 'in den duik' moeten leven, die niet gekend en erkend worden in hun mens-zijn. We gaan ervan uit dat een leven zonder wettig verblijf nooit een positieve keuze is. Ze worden gedwongen bij gebrek aan duurzame perspectieven. We hebben twee regularisaties meegemaakt waarbij per individu werd bekeken wat hun situatie was (dus geen collectieve regularisatie zoals het soms wordt genoemd) maar waarbij wel veel mensen een toekomst hebben gekregen. Ook veel mensen zijn uit de boot gevallen=> we missen een beleid dat structureel mensen zonder wettig verblijf ziet als belangrijke partner. Mensen zonder wettig verblijf zijn tot hier toe steeds lijdend voorwerp geweest van het beleid.

Politiek gezien is het woord 'regularisatie' al zo vergiftigd dat het heel moeilijk is om er rond te werken. Waar kunnen we dan duurzame toekomstperspectieven vinden?

STUDIEREIS GRONINGEN: STICHTING INDIA —> OP 25 EN 26 OKTOBER 2017

Studiereis naar Groningen samen met medewerkers van stad Gent en enkele vrijwilligers uit Antwerpen en Mechelen. De Stichting India bood toen opvang en begeleiding aan meer dan 300 mensen zonder wettig verblijf.

- Gefinancierd door stad Groningen. Het nieuwe en interessante aan het concept was dat een overheid geld gaf om mensen zonder wettig verblijf te begeleiden. Reden: het is goedkoper en leefbaarder als die mensen opgevangen en begeleid worden dan ze perspectiefloos in de stad te laten rondlopen. Groningen ligt vlakbij het terugkeercentrum Abel. De mensen waarbij repatriëring tijdens de opsluiting niet slaagt worden gewoon op straat gezet en dwalen dan rond in Groningen. Onwettig verblijf leidt tot onwenselijke levensstrategieën. Ze mogen niet werken, hebben geen rechten maar moeten wel leven.
- Rust, ruimte en respect leidt tot duurzame en menswaardige toekomstperspectieven

LESSONS LEARNED:

- De straat is nooit de oplossing maar altijd een deel van het probleem. Onmogelijk om daar te werken aan een duurzaam toekomstperspectief.
- Perspectiefbegeleiding op 2 sporen:
  - Legaal verblijf in Nederland mogelijk?
  - Re-integratie in land van herkomst of derde land mogelijk?
    - Deze twee sporen zijn evenwaardig! Het gaat er niet om waar het perspectief zich bevindt, maar wel dat het duurzaam is. Het is niet aan ons om te bepalen waar dat perspectief ligt. Gevaarlijk om in de plaats van mensen te denken.
- Op maat en tempo van de mensen onderzoeken wat het meest realistische perspectief is.

Na de studiereis werd dit thema van campagne Orbit voor huidig beleidsplan: we willen dat het helpen tot rust komen van mensen zonder wettig verblijf onderdeel wordt van een overheidsbeleid.

VERBINDEN VAN: MENSEN IN KWESTIE, BASIS, HULPVERLENING EN OVERHEDEN

We moeten met de overheid onderhandelen over wat we gemeenschappelijk hebben. Gemeenschappelijke doelstelling is: minder onwettig verblijf.

- niet menselijk
- niet wenselijk

Als je naar overheid stapt is het belangrijk om te bedenken: Welke bril zet ik op?

- mensenrechtenbril?
- economische bril?
- veiligheidsbril?

Allemaal belangrijke brillen waar we oog voor moeten hebben. Belangrijk om te leren de bril van een ander op te zetten, om te achterhalen welke bril anderen opzetten én om te vertellen wat wij zien door onze bril. Zoeken naar verbinding en naar de argumentatie die nodig is om tot gemeenschappelijkheid te komen.

De zoektocht naar moedige partners en juiste evenwichten is niet eenvoudig. Samenwerken met verschillende overheden (federale overheid, DVZ)

ZOEKTOCHT NAAR MOEDIGE PARTNERS EN EVENWICHTEN

Taak Orbit: concept bewaken

- De pilootprojecten moeten altijd 24-uuropvang hebben
  - Zonder tijdslimiet
  - In sfeer van rust, ruimte en respect
  - Uitvoering en begeleiding steeds bij middenveldpartners, liefst met betrokkenheid van die partners die al jarenlang op geloofwaardige manier op weg zijn met die mensen zonder wettig verblijf (zoals leden van Gastvrij Netwerk)
- We zitten op een snijpunt van instrumentalisatie. Durven we als organisatie in zee gaan met een kabinet Mahdi, gezien de toon waarop hij over het thema spreekt?

PILOOTPROJECTEN ZIJN MOGELIJK KANTELPUNT: KANS OP EEN ANDER NARRATIEF

Jarenlang zijn mensen zonder wettig verblijf enkel beschouwd als lijdend voorwerp en is de belangrijkste partner van de overheid DVZ geweest. De realiteit heeft bewezen dat dat een foutief uitgangspunt is.

De belangrijkste partner: de mens zonder wettig verblijf in kwestie.

Projecten die (deels) gefinancierd (zullen) worden door kabinet Mahdi:

Projecten die (deels) gefinancierd (zullen) worden door kabinet Mahdi:

- Project in Gent: start 1 november
- Project Antwerpen: heeft al een jaar gelopen en zou (her)start worden in 2022
- Project Brussel: start 2022
- Project (ergens in) Wallonië: start 2022

Orbit werkt eveneens met partners in:

- Brugge (Sock)
- Limburg
- Leuven-Wilsele (Vluchtelingenhuis, contacten met stad Leuven)
- Sint-Niklaas (Vlos + dienst diversiteit van stad Sint-Niklaas)

BBB+ BIEDT EEN ANDER NARRATIEF IN HET MIGRATIEBELEID

We hebben momenteel een project in Gent met 20 plaatsen. Dit is niet veel, maar we willen die plaatsen ook benutten om het denken in het migratiebeleid te veranderen. We werken daar samen met DVZ. Bij de selectie voor instroom kijken we niet enkel naar wie het meest behoefte heeft, maar we zijn ook pragmatisch. We kiezen er bijvoorbeeld bewust voor om daar ook iemand op te vangen die niet-repatrieerbaar is. Dan is het aan DVZ en het kabinet om uit te leggen hoe het kan dat er voor die persoon (die aantoonbaar niet terug kan naar land van herkomst) toch geen plaats in België is. Zolang die persoon goed meewerkt en zelf een perspectief wil, krijgt die opvang in dat project. Zo proberen we aan tafel te zitten met de diensten die uiteindelijk beslissen om ook pijnpunten bloot te leggen: repatrieerbaarheid, kinderen zonder wettig verblijf (hebben eigenlijk recht op opvang volgens KB 2004). KB 2004 is totaal uitgehold, in handen gegeven van Fedasil die dat weer een stuk in handen gaf van DVZ.

KB 2004 zegt duidelijk dat er op twee sporen gewerkt moet worden:

- Begeleiding naar eventueel vrijwillige terugkeer
- Is er eventueel nog verblijf mogelijk.

Als we kijken naar aanmeldfiche van Fedasil dan zien we dat er maar één spoor overblijft: terugkeer, waardoor gezinnen niet op dat aanbod ingaan. Dit is schrijnend duidelijk gewonden in het jaarverslag DVZ 2020. Daar staat: KB 2004, hoeveel gezinnen werden opgevangen in 2019: 1 gezin, in 2020: 2 gezinnen. Al die andere gezinnen blijven perspectiefloos achter in onze samenleving.

OPPORTUNITEITEN

- Pilotprojecten geven ons de kans om, samen mét de overheid, moeilijke kwesties als niet-repatrieerbaarheid en opvang KB 2004 aan te pakken.
- Perspectiefloosheid is ontzettend duur én zorgt voor onveiligheid. Niet investeren kost veel geld.
- Prijs per persoon per nacht O&O Gent: 69,54 euro (cijfers stad Gent)
- Prijs per persoon per nacht nachtopvang: 70,80 euro (cijfers stad Gent)
- Prijs per persoon per nacht in gesloten centra: 201 euro (berekening via stad Antwerpen)

MAAR HET IS GEEN MAGISCHE OPLOSSING

- Te weinig opvangplaatsen voor heel veel potentiële kandidaten.
- Geen passende oplossing voor iedereen (klaar zijn om begeleiding te aanvaarden, passen in een opvangstructuur...).
- Ook de komende jaren zal er veel op vrijwilligers terecht komen (zoals het al decennia is)

Laat ons deze uitdaging samen aangaan, het alternatief is dat er niets verandert!

Gun het u
om goed te zijn
verdriet en woede
wild te voelen stijgen
gun het u
geen blijf te weten
met de mens,
die zonder uitzicht lijdt.
Laat het u
maar weemoed worden
weemoed die de woede dieper maakt,
om wat kleine mensen overkomt.
Gun het u
om in die poel van drek en zonder hoop
om dààr
eenvoudig
machteloos
en stil
en goed te zijn.
(Van eindigheid genezen, Karel Staes)

JOSÉE GOETHALS

Bedankt om te wijzen op de betrokkenheid van vrijwilligers. Ik hoop dat we samen op weg kunnen gaan om die rol duidelijker te maken – vandaar ook het idee van het standpunt – want dat is bij de brede opinie en in het beleid nog nooit vermeld. Er wordt nooit gepraat over al het werk dat vrijwilligers doen en we praten er zelf niet eens over. Soms uit angst om die mensen in gevaar te brengen.

HILDE GERAETS

Mag ik daar een tip geven: als je aangesproken wordt door officiële instanties (OCMW, CAW, ...) die mensen naar jullie doorverwijzen of jullie vragen stellen: noteer het in een soort logboek! Op die datum heeft die instantie dat gevraagd. Als jullie dan in onderhandeling moeten gaan met de lokale overheid, hebben jullie goud in handen. Mensen zonder wettig verblijf worden als hete patatten doorgegeven van organisatie naar organisatie tot ze bij vrijwilligers belanden. Klopt niet! CAW's hebben decretale opdracht naar toekomstoriëntatie van mensen zonder wettig verblijf. (Is trouwens nog het enige Vlaamse decreet waar de doelgroep nog in vermeld wordt).

JOOST DEPOTTER

Ik kan dat niet hard genoeg onderschrijven. Vanuit Vluchtelingenwerk gaan we in een volgende stap van het beleidstraject dat we met Gastvrij Netwerk en zijn vrijwilligersverenigingen uitwerken in op: hoe gaan we het gesprek aan met lokale besturen? Het begint bij registreren en duidelijk zichtbaar maken op welke manier lasten naar vrijwilligers doorschuiven. We zitten op een kantelpunt, zowel als het gaat over mensen zonder wettig verblijf als bij de vierde pijler van Bart Somers. De minister zegt “de gemeente neemt een regierol op” maar hij voorziet enkel budget voor de centrumsteden. Het is vanzelfsprekend dat de gemeente moet weten wat er leeft op het grondgebied om dan daarnaar toe te leiden. Op welke manier ontlasten vrijwilligers de lokale overheid en wat zou er gebeuren als ze dat niet zouden doen? Vragen we wederkerigheid? zeggen: we kunnen helpen ontlasten maar dan wel in een kader waar wij als vrijwilligersorganisatie zelf achterstaan? Daar begint politiserend werken als vrijwilligersgroep.

JOOS WAUTERS

Joos Wauters: Ik zou nog een bril willen toevoegen: de maatschappelijke bril. Ik merk in discussies met de gemeentelijke overheid dat ze bang zijn van wat er in de samenleving aanwezig is. Vooral als ze iets op de gemeenteraad moeten zeggen. De extreemrechtse gedachten winnen aan invloed en daarom is het moeilijk om structureel iets op te lossen. Men durft het debat niet te voeren in de openbaarheid van een gemeenteraad.

HILDE GERAETS

Het zijn zeer moeilijke politieke tijden en er zijn weinig moedige beleidsmakers die hun eigen verhaal durven schrijven, maar ik denk dat we hen daarbij moeten helpen. Het niet aangaan van een eigen sterk verhaal rond migratie en mensen zonder wettig verblijf zal ervoor zorgen dat het extreemrechts gedachtengoed nog versterkt wordt. Er is geen alternatief. We moeten ook oog hebben voor de moeilijkheden waar beleidsmakers voor staan en door hun bril meekijken. Welke argumenten hebben deze mensen nodig om de stilte te durven doorbreken? Strategisch kijken naar wie in de gemeente van het stille midden vatbaar is voor een vorm van samenwerking. Het zal van onder uit zijn of het zal niet zijn.

JOOST DEPOTTER

Op lokaal niveau kan het een makkelijkere oefening zijn dan op federaal niveau. De grote debatten over meer-minder migratie kunnen worden teruggebracht naar een lokale problematiek. Wat is iets concreet waar je snel op lokaal niveau de maatschappelijke impact van ziet?

Als middenveld hebben we in 2019 de fout gemaakt om te hopen dat migratie niet het onderwerp zou zijn van de verkiezingen. Iedereen hoopte dat het over klimaat zou gaan. Daarom zetten we nu met VWV, Orbit en 11.11.11 in op het project **Other Talk**; een project over de dominantie van problematiserende frames over migratie. Hoe kan je aan de middenpartijen die bang zijn van het onderwerp tools in handen geven om er met hun achterban op een andere manier over te praten?

In het standpunt zoals het nu voorligt van Gastvrij Netwerk zijn er twee delen:

- Wat kunnen we als vrijwilligers doen?
- Wat willen we als beleidsvoorstel naar voor schuiven?

JOSÉE GOETHALS

Gastvrij Netwerk moet bij de eigen winkel blijven. Standpuntbepaling mzwv moet zijn:

- Mensen hebben mensenrechten, de menselijke waardigheid moet gerespecteerd blijven.
- Terminologie en kadering zijn belangrijk; geen criminalisering van mensen op de vlucht
- Het recht om humanitaire hulp te bieden; geen criminalisering

Dan kunnen we aangeven als basis: Wat doen de vrijwilligers? Wat wordt naar hen toegeschoven?

- Vrijwilligersverenigingen bieden noodhulp, helpen rust herstellen, praten in vertrouwen over toekomstperspectieven
- Vluchtelingenwerk en Orbit kunnen ons daarbij helpen

TINE CLAUS

We moeten Other Talk in ons DNA opnemen en uitdragen en hopen dat middenveldorganisaties samen met ons overtuigd raken van die aanpak om op die manier een groter bereik te krijgen.

Hoe staan jullie ten aanzien van het opvanginitiatief van Rudi Vervoort en zijn jullie op de hoogte van de aanpak die daar zou gehanteerd worden?

HILDE GERAETS

Dit gaat over de aanpak en oriëntatie van wat men 'transmigratie' noemt. Wij hebben daar geen rol in. Wij concentreren ons bij BBB+ op mensen die hier al langer zijn. Het is een andere doelgroep. Geïnspireerd op onze aanpak kan Vervoort veel inspiratie halen, maar ondersteuning van iemand die wenst verder te migreren is zo fundamenteel verschillend van begeleiding van wie hier al langer is. Andere context, andere benadering. Die opvang zoals in Brussel had er al veel langer moeten zijn en het is erg dat de staatssecretaris het afschoot, zeker omdat in zijn eigen regeerakkoord staat dat er dergelijke initiatieven nodig zijn, ook in het kader van transmigratie.

JOOST DEPOTTER

Je hebt mensen nodig die zich engageren voor dat traject. Bij mensen in transit is eigenlijk zelfs nog een voortraject nodig om mensen te overtuigen dat hun toekomst hier kan liggen en dat ze kunnen vertrouwen op procedures. Het punt waar het gelijk loopt is dat we deze mensen uit hun overlevingsmodus moeten kunnen halen opdat ze dan kunnen nadenken: waar sta ik nu?

JOZEF HERTSENS

Jozef Hertsens: de mensen van het bestuur van Vlos proberen financiering voor BBB+ te vinden, maar de stad zal nooit over de brug komen als er niets komt van federaal niveau.

VLOS heeft 2 van zijn 3 solidaire woningen waarin er een mix is tussen Belgen (1 op 3) en mensen met een vluchtachtergrond. VLOS biedt begeleiding. CAW is ook betrokken en heeft beloofd dat we in april gaan samenzitten om te bekijken of één van die huizen naar BBB+ kan georiënteerd worden. Bij CAW Oost-Vlaanderen zou het wel kunnen bewegen als we hogerop gaan, maar het gaat traag.

De stad heeft er geen financiering voor. Intussen begeleidt VLOS gezinnen zonder wettig verblijf en veel Afghanen, maar daar zit het ook geblokkeerd. We vangen hen op, maar het beweegt niet. Commissariaat vindt dat het niet het moment is.

JOOST DEPOTTER

Joost Depotter: Dinsdag is de commissaris-generaal in de commissie Binnenlandse Zaken komen spreken: vanaf begin februari zal CGVS opnieuw beslissingen nemen. Moeilijk in te schatten wat dat in de praktijk zal geven. Hij gaf aan dat meer mensen de vluchtelingenstatus gaan krijgen; subsidiaire bescherming wegens internationaal conflict dat kan leiden tot gevaar voor het leven zal niet meer toegekend worden. Mogelijks kan CGVS wel oordelen dat er een humanitaire crisis is en via een andere categorie subsidiaire bescherming toekennen. In mei komt hier een infosessie over. Vluchtelingenwerk start ook opnieuw met een systeem van landeninfo, meer info volgt !

ANN ENGELSBORGH

Zeer moeilijk om dit als vrijwilligers te dragen, hij/ zij is niet opgeleid als jurist of psycholoog. Wél een belangrijke rol in de voorbereidende fase: mensen tot rust laten komen, om daarna eventueel te kunnen doorstromen naar BBB+. Mensen die rust en waardigheid hebben teruggevonden zijn meer klaar om aan toekomstperspectief te werken. Ook de trauma's door de jarenlange onveiligheid die mensen meemaakten - voor, tijdens en na vlucht, of door traagheid in de procedure - spelen een rol. Hier kan agressiviteit uit voortkomen; als je weet door welke oorzaken dit komt kun je dit beter plaatsen.

HILDE GERAETS

Het is nooit de bedoeling geweest dat een pilootproject uitsluitend op vrijwilligers draait. Altijd zijn er juristen en sociaal werkers mee aan boord. Wél zijn vrijwilligers nodig om mee te bewaken dat het wordt waar het voor bedoeld is. Vrijwilligers als toeleiders en contact houden als vertrouwenspersoon. Een andere factor is dat pilootprojecten het voor overheid belangrijker maken om procedures vooruit te laten gaan. Als de kost tastbaar, heeft overheid er belang bij om procedures te verkorten.

JOOS WAUTERS

Het gaat hier vooral om centrumsteden, er moet ook aandacht worden geschonken aan meer landelijke gemeenten.

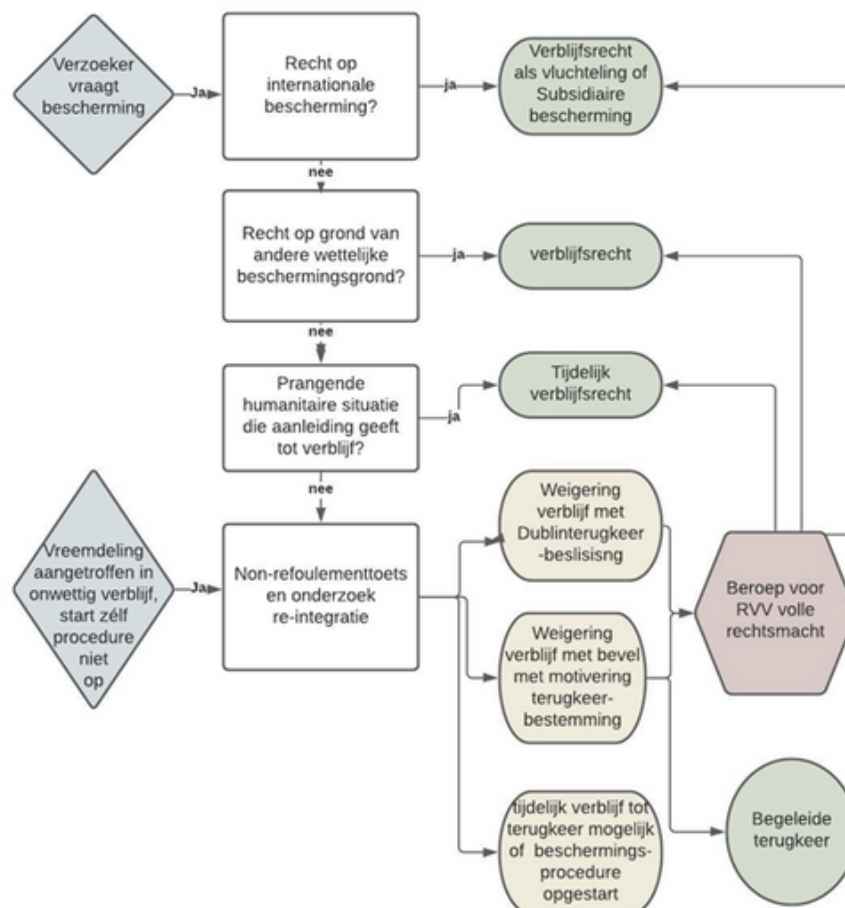
JOSÉE GOETHALS

Ik vind het belangrijk dat ook gedacht wordt aan lokale verenigingen en initiatieven die betrokken zijn bij noodhulp aan mzwv.

TOEKOMSTORIËNTATIE ALS UITGANGSPUNT VOOR PROCEDURES**VISIE EN INSPIRATIE**

-Visie: proceseconomisch is het voor alle betrokken partijen het interessantst dat van in het begin gezocht wordt naar een duurzaam toekomstperspectief. (advies International detention coalition bvb.)

- Vandaag zijn er heel veel drempels mbt toegang tot procedure / parallelle procedures die niet goed op elkaar aansluiten / ontvankelijkheidsbeslissingen.
- Resultaat: totaal aan procedures sleept jarenlang aan + grote groep mensen in irregulier verblijf zonder opvolging.
- Definitie bescherming: het gaat erom mensen opnieuw de kans te geven op een waardig leven, een duurzaam toekomstperspectief uit te bouwen. Wie aanklopt met een beschermingsvraag is ook op zoek naar een manier om een leven te leiden in rust, veiligheid en waardigheid.
- Gebaseerd op:
  - Doctoraat Marleen Maes
  - Adviezen Myria (cfr. Wetsvoorstel Défi)
  - Manifest Vluchtelingenwerk Vlaanderen

PROCEDURE

- Eerst onderzoek internationale bescherming (primaat asielpcedure)
- Verblijfsrecht o.b.v. andere beschermingsgronden:
  - Als erkend staatloze (ook erkenning als staatlozen binnen deze procedure mogelijk). In tegenstelling tot de huidige situatie, zou dat in deze procedure meteen tot een verblijfsrecht leiden.
  - Slachtoffer van mensenhandel / uitbuiting (ook indien procedure geseponeerd)
  - Verblijf via gezinsherenigingsprocedure
  - Ouders van minderjarige derdelandse kinderen met verblijfsrecht
  - Koppels met verschillende nationaliteiten die hun gezinsleven niet in het buitenland kunnen verderzetten
  - NBMV zonder toekomstperspectief in land van herkomst (mits opvang in instelling als voldoende voorwaarde), terugkeer weghalen uit wettelijk kader of op zijn minst aan bijkomende voorwaarden onderwerpen)
  - Medische bescherming (vandaag 9ter)
  - Onmogelijkheid terugkeer (buiten wil om)
- Prangende humanitaire situatie. Afweging schending mensenrecht bij terugkeer vs belangen grensbewaking. Politiek beoordelingskader (transparant) – onafhankelijke beslissing
- Non-refoulementtoets + motivering duurzame re-integratie
- Volgend verzoek parallel aan huidig systeem
- Na 5 jaar wordt tijdelijk verblijf definitief (zoals ook vandaag het geval)

1. ONAFHANKELIJKE BESLISSINGEN

Beschermingsautoriteit

- Onafhankelijk (cfr CGVS vandaag)
- Intern vlotte en efficiënte taakverdeling. Het onderzoek naar bescherming is namelijk geen louter juridische kwestie, maar wordt gedaan door een multidisciplinair team. Zo is er nood aan input pedagogen (NBMV), dokters (medische procedure) en specialisten naargelang de aangebrachte kwetsbaarheid.
- Hoorrecht maximalistische invulling, formalimse bewijsstukken minimaal.
- Adviescommissie prangende humanitaire situatie.

Beroepsprocedure: 1 Beroep

- Volheid van bevoegdheid
- Ex nunc
- Onderzoeksbevoegdheid

2. OMKADERING

We laten mensen niet los in hun zoektocht

- Opvang garanderen, want deze is voorwaarde om rust en vertrouwen te creëren (na 6 maanden: kleinschalige opvang).
- Onafhankelijk case-management vanaf dag 1. Is een coach, zonder beslissingsmacht, daarover mag geen verwarring ontstaan.
- Aandacht voor kwetsbaarheid
- Kwalitatieve juridische bijstand

BREDER KADER

Het advies van Vluchtelingenwerk beperkte zich tot onze core business (bescherming). Grosso modo zijn er drie gronden op basis waarvan mensen verblijf krijgen.

- Bescherming
- Volgmigratie
- Werk

Jarenlang mismanagement van migratie heeft geleid tot zéér grote groep mensen zonder wettig verblijf.

Noodzakelijke ingreep om 'nieuwe start' migratiebeleid te kunnen nemen	Nieuw structureel kader (toegang tot wettig verblijf vanaf het grondgebied)	
Regularisatie • Tijdelijke kader dat bvb ook rekening houdt met duur verblijf in België • Belangrijke rol onafhankelijke commissie	Bescherming (en volgmigratie)	Beschermingsprocedure
	Volgmigratie	Gezinshereniging aanvragen vanaf grondgebied
	Werk	Toegang tot gecombineerde vergunning vanaf grondgebied

POLITIEKE REALITYCHECK

OPPORTUNITeiten

 Lessen 'Other Talk'. Klassieke partijen (Vivaldi) hebben er alleen bij te winnen om op een andere manier over migratie te communiceren; door slimme lobby slagen wij erin om argumentatie voor te kauwen die hen aanspreekt:

- Allemaal mensen (sociaal-werk-benadering versus repressieve benadering – leent zich tot story telling)
- Win-win (voorbeeld actie 18 december in woon-zorgcentrum)
- Controle (permanente regularisatie vs gestructureerd migratiekader/ proceseconomische argumenten - Hoewel resultaat gelijkwaardig). [Hier](#) te raadplegen.

 Pilootprojecten case management:
Forum waarbinnen onbillijk kader van de bestaande verblijfsprocedures blootgelegd kan worden (vb. Niet-repatrieerbaren / gezinshereniging / wisselend asielbeleid omtrent structureel instabiele regio's)

 Revolutie mbt administratieve detentie (opportuniteitstoets)

 Migratiewetboek / audite migratiediensten / evoluties in buurlanden
Succes via tussenstappen mogelijk.

BEDREIGINGEN

- ⚠️ Eengemaakte procedure kan, als kwaadwillig geïmplementeerd, bescherming verzwakken.
  - Tijd / ruimte / vertrouwen
  - Volgende verzoeken
- ⚠️ Idem implementatie toekomstoriëntatie (cfr. gebruik van het woord terugkeer vs. tweesporen)
- ⚠️ Stevig bewaken concept.
Eerdere regularisaties via werk hebben tot situaties van serieuze uitbuiting geleid
Vermijden dat er foute tegenstelling tussen pleidooi voor regularisatie en toekomstoriëntatie ontstaat

REALISME

- 🕒 Politieke context is extreem moeilijk. (quid 2024?)
- 🕒 Huidige projecten zullen mensen helpen + kunnen hefboom voor lobby zijn
- 🕒 Zeer belangrijk dat we er in slagen verschillen in resultaten tussen ICAM en Pilootprojecten zeer goed bij te houden.

REACTIES

JOSÉE GOETHALS

Ik vind het geweldig goed dat we op deze manier grondig met elkaar kunnen praten. Deze samenwerking, elk vanuit eigen expertise, moeten we verderzetten.

ANN ENGELBORGH

De overheid legt de nadruk sterk op “zij hebben een vraag, willen hier beschermd worden”, maar eigenlijk ligt nadruk veel te weinig op “wat kunnen zij bieden?”. Mensen zonder wettig verblijf kunnen deel van de oplossing voor problemen zijn, bv in kader werkgelegenheid.

WIM VAN HOVE

Mijn overtuiging is dat politiek zal bewegen als mensen bewegen. Als mensen overtuigd zijn. We moeten op een andere manier praten over mensen zonder papieren. Het algemene beeld is dat menen hier illegaal zijn en bevel hebben om terug te keren, waarom moeten we deze mensen dan hebben? Ook aanzuigeffect etc. Hoe kunnen we de verhalen van deze mensen meer naar buiten brengen? We moeten een antwoord bieden op zorgen van mensen dat we controle verliezen. Hoe werken we aan deze frames en welke kaders kunnen we bieden?

ANN ENGELBORGH

Ook heel weinig aandacht voor wat mensen goed doen voor onze maatschappij, bv werk.

WIM VAN HOVE

Dit is misschien niet echt belangrijk voor veel mensen. De discussie eindigt bij hier onwettig zijn.

JOOST DEPOTTER

Joost Depotter: in ideale combinatie probeer je met drie frames te werken:

- Controle
- Win-win
- Zichtbaar maken van die mensen

We moeten zoeken naar een manier om die insteken te verzoenen als we de verschillende partijen horen argumenteren. Bij N-VA horen we als het over regularisatie gaat, schrik om de controle te verliezen. Wij moeten counterframe bieden: ander kader neerleggen voor toegang tot verblijfsrecht, duidelijk benoemen, waarom het een situatie is die wél gecontroleerd is. Dit is een ander gesprek voeren. Ook Mahdi neemt deze frames over vanuit schrik.

WIM VAN HOVE

Onze boodschap moet echt simpeler zijn, normale mensen kennen niet veel van die procedures.

HILDE GERAETS

Iedereen snapt dat je pas mee stapt in een verhaal als je er zelf toekomst in ziet. Mensen zonder wettig verblijf zijn nu het lijdend voorwerp, maar ze moeten actor worden. We stappen soms zelf ook in die val: we verenigen ons narratief tot wettig verblijf. Mensen moeten geloven dat er een toekomstperspectief is, waar dan ook. We rijden onszelf ook vast in discussies omdat we blijven neigen naar wettig verblijf als beste oplossing. Als mensen zélf actor zijn, zullen zij zelf mee bepalen waar de beste oplossing ligt. De overheid moet de mogelijkheden zo breed mogelijk maken; toekomstperspectieven moeten - samen met mensen zonder wettig verblijf - realistische mogelijk zijn. Het gaat zowel over vrijwillige terugkeer als wettig verblijf hier. Dit is ook in het belang van de overheid. We hebben al gezien dat massaal opsluiten in detentiecentra niet werkt, wel integendeel. Verstandig investeren en inzetten op mensen is de toekomst.

JOOST DEPOTTER

Wettig verblijf is ook maar een middel om leven uit te bouwen op een deftige manier. Als wettig verblijf volledig afhangt van een afhankelijkheidsrelatie met een werkgever en eventueel uitbuiting, is dit geen oplossing. Wettig verblijf zal zelden alles oplossen. Wat hier gedaan wordt moet altijd in samenspraak met mensen zonder wettig verblijf.

Ann zegt dat voor mensen die zij kent een wettig verblijf wel het enige gewenste perspectief is. Maar er is inderdaad een gebrek aan een degelijk alternatief. Ook publieke opinie denkt dat wettig verblijf het enige is dat die mensen willen (ook door bv hongerstaking)

HILDE GERAETS

We mogen niet invullen wat mensen willen als ze nog geen ruimte of respect hebben gekregen. Ann bevestigt dit. Advocaten kijken alleen naar procedures, niet naar andere mogelijkheden. Hongerstakers hebben publieke opinie ook verkeerd beïnvloed.

JOOST DEPOTTER

Wij hebben organisaties en vrijwilligers om die ruimte en strategie uit te denken. Je moet eerlijk aan mensen durven zeggen wat de perspectieven op kortere termijn zijn. Heel belangrijk snijpunt, want je wilt iemand hoop geven, maar het is moeilijk om klare taal te spreken en teleur te stellen. Als advocaat zie je echt golven van aankomende nationaliteiten; antwoorden hierop formuleren is heel moeilijk.

TOT SLOT

JOSÉE GOETHALS

Dank voor de zeer boeiende workshop. Gastvrij Netwerk zal de informatie meenemen aan haar standpunt. Ook zal aan Vluchtelingenwerk en Orbit gepaste hulp gevraagd worden.

TINE CLAUS

Hartelijk bedankt voor de interessante uitwisseling en tot binnenkort!

WEBINAR 2: VLUCHTELINGENGZINNEN: 'EEN NETWERK WERKT'

VOORSTELRONDE: WIE IS WIE, ORGANISATIE EN TAKEN

FIEN VAN BUGGENHOUT - VWV

Wie ben ik? Fien Van Buggenhout, afgestudeerd als gezinswetenschapper en actief als projectmedewerker bij Vluchtelingenwerk Vlaanderen op het project 'Vluchtelingengezinnen, een netwerk werkt'.

In het project volgen we 2 gezinnen op samen met hun ondersteunend netwerk. Ik ben het aanspreekpunt voor gezin en vrijwilliger, tegelijkertijd sta ik in nauw contact met diensten en organisaties die betrokken zijn bij de ondersteuning van het gezin. Ik organiseer regelmatig een netwerkoeverleg om alle actoren rond de tafel te brengen en de noden van het gezin te bespreken. Dit doe ik samen met mijn collega Daphne, zij vertaalt de signalen uit het gezin en het netwerk naar beleidsmaatregelen.

THOPE VZW

Helpt nieuwkomers bij het zoeken van een woning en staat borg tegenover de eigenaar via huren en onderverhuren, tenzij rechtstreekse verhuur mogelijk is. Verder ondersteunen de omarmers (vrijwilligers) de bewoners, in samenwerking met allerlei diensten.

OP DE SPIEGEL VZW

Stelt nieuwkomers een (klein) budget ter beschikking voor zaken die hen op weg kunnen helpen naar een zelfstandiger bestaan. Er wordt naar gestreefd dat mensen die steun ontvangen, na verloop van tijd en op hun maat, het gekregen bedrag teruggeven. Zo kan dit budget opnieuw gebruikt worden voor een nieuw project.

GASTVRIJ BOECHOUT VREMDE

Biedt onthaal en ondersteuning van vluchtelingen door o.a. een naaiatelier, huiswerkbegeleiding, praatgroepen Nederlands en woonbegeleiding. De vrijwilligers die zich inzetten in deze organisatie worden een meter/peter genoemd.

HUIZEN VAN VREDE

Is een netwerk van vrijwilligers die erkende vluchtelingen helpen om een woning te vinden in de brede regio rond Brugge (woonbuddy's) en ze begeleiden de vluchteling ook eenmaal hij of zij een woning gevonden heeft (omarmers).

ONTHAALGROEP VLUCHTELINGEN GRIMBERGEN

Zetten zich in om aan de vluchtelingen, die in Grimbergen verblijven, hulp te bieden bij hun voornaamste moeilijkheden en noden. Elke vrijwilliger doet dit volgens eigen mogelijkheden en affiniteiten.

BUDDYNETWERK VLUCHTELINGEN REGIO DENDER

De Buddy's begeleiden mensen op de vlucht en ondersteunen hen in de zoektocht naar een woning en erna bij allerlei taken zoals administratie, betrekken bij activiteiten in de gemeente, afspraken opvolgen enz.

ONTHAALGROEP VLUCHTELINGEN HERENT

De Onthaalgroep Vluchtelingen Herent wil meewerken aan het verwezenlijken van een humaan onthaal van vluchtelingen in Herent en bijdragen tot een geslaagde integratie van vluchtelingen.

Samen met de vrijwilligers zijn ze actief op meerdere sporen: praktische hulpverlening, sensibilisering, beleidsadvisering, netwerken uitbouwen enz.

VLUCHTELINGENWERK KLEIN-BRABANT-VAARTLAND

Vluchtelingengroep KBW verwelkomt vrijwilligers uit de gemeenten Willebroek, Bornem, Puurs-St. Amands. Ze willen fungeren als platform in goede samenwerking met de professionele werkers van o.a. LOI en OCMW. De vrijwilligers begeleiden gezinnen en alleenstaande vluchtelingen rond werk, wonen, vervoer, Nederlands enz.

PROJECT: VLUCHTELINGEGEZINNEN: EEN NETWERK WERKT

PRESENTATIE

De presentatie vind je [hier](#) terug.

VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN VRIJWILLIGERS

? Op basis van welk mandaat hebben we een netwerk als dit gecoördineerd?

Het project is gericht op de netwerkondersteuning van gezinnen met een vluchtachtergrond, het samenbrengen van het netwerk door middel van regelmatig netwerkoeverleg is één van de acties die we ondernomen hebben om dit te realiseren. Het mandaat ontstond voornamelijk met de toestemming van het gezin, de vrijwilliger en de andere betrokken ondersteuningsfiguren uit het netwerk. Tijdens een kennismakingsgesprek werd met hen meegedeeld hoe we te werk gaan, de netwerkoeverlegmomenten werd toen toegelicht als één van de werkwijzen om de samenwerking in het netwerk te bevorderen.

? Op basis van welk mandaat hebben we een netwerk als dit gecoördineerd?

Het project is gericht op de netwerkondersteuning van gezinnen met een vluchtachtergrond, het samenbrengen van het netwerk door middel van regelmatig netwerkoeverleg is één van de acties die we ondernomen hebben om dit te realiseren. Het mandaat ontstond voornamelijk met de toestemming van het gezin, de vrijwilliger en de andere betrokken ondersteuningsfiguren uit het netwerk. Tijdens een kennismakingsgesprek werd met hen meegedeeld hoe we te werk gaan, de netwerkoeverlegmomenten werd toen toegelicht als één van de werkwijzen om de samenwerking in het netwerk te bevorderen.

? Wie krijgt het mandaat om de centrale figuur te zijn die het netwerk coördineert als het project eindigt eind februari?

De actoren die hebben meegewerkt aan het project geven aan dat ze het een meerwaarde vinden dat er een netwerkoeverleg georganiseerd wordt, maar niemand van hen heeft de nodige tijd en middelen om dit eventueel verder te zetten.

èWe zien wel dat er bijvoorbeeld in de jeugdzorg al reeds formele organisaties zijn die zo'n coördinerende rol opnemen.

? Naast een individueel netwerk rond een gezin of individu, kunnen er ook bredere netwerken ontstaan in een stad of gemeente door samenwerking over de organisatiegrenzen heen.

Bijvoorbeeld Gastvrij Boechout Vremde maakt deel uit van zo'n breder netwerk waarin de sociaalassistenten van het LOI verantwoordelijk zijn voor de vrijwilligers. Zij brengen de vrijwilligers maandelijks bijeen om terug te koppelen naar thema's als vrije tijd, de jeugdbewegingen in Boechout, de lokale voedselbank, fiets repaircafés enz.

Een ander voorbeeld uit Limburg: binnen het LPV werd in het verleden 1 vrijwilliger aangesteld als hoofd van alle vrijwilligers, over de grenzen van de Limburgse vrijwilligersorganisaties heen. Deze vrijwilliger werd aangesteld als coördinator en tevens als verbindingspersoon met het OCMW. Deze persoon stond in contact met het OCMW en kon aan hen terugkoppelen wat met de vrijwilligers onderling besproken werd. De coördinator zocht samen met het OCMW mee naar oplossingen.

? Wat met andere thema's zoals gender, trauma's, spanningen in het gezin...?

Deze thema's komen minder naar voor als bevindingen uit het project maar is daarom niet minder belangrijk in de ondersteuning van gezinnen met een vluchtachtergrond.

- Er kan een groot verschil zijn tussen een man of vrouw die een gezin begeleidt. Zo zien we dat mannen vaak eerder oplossingsgericht zijn en vrouwen eerder een luisterend oor bieden.
- Het profiel van een vrijwilliger moet zijn afgestemd op de situatie van het gezin waarin hij of zij ondersteuning zal bieden. Er moet worden rekening gehouden met heel wat factoren die kunnen spelen in een gezin zoals: traditioneel gezin of niet, verhouding man-vrouw, spanningen in het gezin enz.
- Veel vrijwilligers die nieuwkomersgezinnen begeleiden zien deze gezinnen kampen met scheidingen, interne spanningen en moeilijkheden in het gezin nadat ze de urgente fase van inburgering en integratie achter de rug hebben. Vrijwilligers komen hiermee in aanraking en weten vaak niet hoe ze dit moeten plaatsen en hoe ze het gezin hierin kunnen ondersteunen.

TOELICHTING PRESENTATIE

Met dit sjabloon willen we een hulpmiddel aanbieden aan ondersteuningsfiguren die vluchtelingengezinnen begeleiden. Het sjabloon is gebaseerd op de noden en signalen die we opmerkten in de twee ondersteuningsnetwerken. Met de twee bestaande tools in het sjabloon willen we een hulpmiddel aanbieden aan ondersteuningsfiguren om inzicht te krijgen in de noden van het gezin. Met behulp van deze tools kan je samen met het gezin actief aan de slag.

NETWERKSJABLOON

- [Handleiding](#)
- [Invulversie](#)

NETWERKSCHEMA

Hier hebben we alle levensdomeinen bijeen gebracht, letterlijk rond het gezin. Dit zijn domeinen die voor het gezin belangrijk zijn: informele contacten, opvoeding, vrije tijd, onderwijs, ... Het ene domein kan belangrijker zijn dan het andere afhankelijk van het gezin. Je kunt het schema doorlopen en kijken waar er nood aan is.

HANDELINGSPLAN

Een soort van stappenplan om met het gezin in gesprek te gaan. Het is een manier om vragen en noden wat structuur te geven. Wat zijn jullie doelen? Wat willen jullie graag bereiken? Wat zijn stappen die je hiervoor moet ondernemen? Op welke termijn? En wie kan mij hierbij ondersteunen?

BREAK-OUT ROOMS: OPMERKINGEN

Omwillen van tijdsgebrek konden we in de breakoutrooms maar kort ingaan op het netwerksjabloon en het handelingsplan. De deelnemers stelden voor om een extra ontmoeting te plannen om hier dieper op in te gaan. Op donderdag 3 werd dit dan ook gedaan. Hieronder vindt u de opmerkingen van deelnemers.

RIA WILLEMS

ik wil enkele domeinen suggereren die ik aan het schema zou toevoegen:

- Praktische inrichting van het huis: zoeken van gordijnen, nieuwe matrassen, ... heel veel materiaal nodig en gaat verder dan materiaal: is goed om het nest te maken, positief voor het psychosociaal welzijn. Moet dat aspect niet aan het schema toegevoegd worden?
- Domein levensbeschouwing: op zoek gaan naar een moskee, naar een geloofsgemeenschap, ... is ook belangrijk om die nieuwe thuis te creëren. Dat is niet zozeer in de eerste fase, maar wel later in het inburgeringsproces.

Mijn vraag is ook: Moet dit (het invullen van het netwerksjabloon en handelingsplan) door vrijwilligers wordt gedaan?

PIET DE BISSCHOP

Het klopt inderdaad dat een begeleiding vaak start bij het praktische. Het is een eerste stap. Geleidelijk aan komen daar andere zaken bij: schoollopen, financieën, ... Jij zegt dat jullie momenteel vrij goed samenwerken met het OCMW: hoe werken jullie samen?

RIA WILLEMS

Er zijn grote verschillen in samenwerkingen. Het hangt niet alleen af van de dienst waarmee je moet werken. Het hangt ook af van de medewerker die je voor je krijgt. We hebben heel goede ervaringen en ook mindere. Wij begeleiden 4 gezinnen die via hervestiging naar België kwamen. Die begeleidingen en de samenwerking tussen de actoren lopen goed.

DAPHNE KNOOP

We zullen verder in ons gesprek verder ingaan op die samenwerkingen.

FRANK VAN WOLVELAER

Er zie 2 grote uitdagingen voor de begeleiding van mensen op de vlucht. Je hebt het probleem van de taal. Door een onvoldoende kennis van het Nederlands staan gezinnen als het ware buiten de eigenlijke begeleiding. Terwijl ze eigenlijk centraal zouden moeten staan. Je merkt ook dat mensen moeite hebben om je te vertrouwen. Ze hebben doorgaans slechte ervaringen van 'externen' die zich met hun leven bemoeien. Ook zijn er mensen die in een overlevingsmodus blijven. Dat is heel moeilijk om mee te werken.

JOSÉE GOETHALS

Elke situatie van elk gezin is zo anders. Als ik denk aan alle gezinnen die ik ben tegengekomen, is mijn vraag: Zitten alle levensdomeinen hier in?

FIEN VAN BUGGENHOUT

Je mag het netwerkschema niet beschouwen als huiswerk, maar als een hulpmiddel, een leidraad. Zo'n methodiek geeft je wat structuur in de chaos. We ervoeren bij het gezin in Aalst dat de vrijwilligers het bos door de bomen niet meer zagen. Voor een stuk heeft dat te maken met de vraag. Je weet niet waar je eerst moet beginnen. We moeten van het ene naar het andere hollen. Dat is zo als vrijwilliger, maar ook zo als professioneel. Als je een inzicht kan krijgen in de vragen van het gezin, alle verschillende actoren die er zijn, en wie welke taken opneemt, dan ben je al een heel eind verder. Dan kan je stapsgewijs zaken aanpakken.

PIET DE BISSCHOP

Ik pleit er ook voor dat we de luxe moeten hebben om niet met 10 gezinnen tegelijkertijd bezig te zijn.

RIA WILLEMS

In Gent hebben wij meestal 1 omarmen per gezin. Soms werken we in duo. Daar hebben we goede ervaringen mee. De vrijwilligers kunnen onderling afstemmen en ventileren. Wat we ook zien, is dat veel vrijwilligers te veel willen doen. Ze moeten afbakenen. Dat is zoeken: Wat moeten vrijwilligers doen?

PIET DE BISSCHOP

In een ideale wereld heb je iemand die het netwerk coördineert. Dat kan voor 1 jaar zijn. Die persoon bewaart het overzicht en brengt mensen uit het netwerk samen rond bepaalde vragen.

FIEN VAN BUGGENHOUT

Laat ons even teruggaan naar de vraag van Frank. Wat met taal? En wat met tolken? Hoe zien jullie een tolk als hulpmiddel?

FRANK VAN WOLVELAER

Wij werken niet met professionele tolken, maar in de VLOS-omgeving zijn er altijd mensen in onze doelgroep die wel de juiste attitudes hebben om te tolken. Dat is heel waardevol. Het zijn mensen die de problematiek kennen.

DAPHNE KNOOP

Kan je iets meer zeggen wat je bedoelt met de juiste attitude?

FRANK VAN WOLVELAER

Ze zijn betrouwbaar. Ze kennen de situatie en de mogelijkheden van VLOS. Het zijn mensen die willen helpen. Ze doen hun uiterste best om alle partijen van dienst te zijn.

RIA WILLEMS

Ik zoek vrijwilligers die dezelfde taal spreken als het gezin dat ze begeleiden. Bij Thope is onze groep van vrijwilligers heel divers. Wij maken ook gebruik van tolken, vooral in de beginfase. De tolk kan bij het gesprek aanwezig zijn of die kan tolken via de telefoon. (Meer info: <https://www.integratie-inburgering.be/nl/sociaal-tolken-en-vertalen> - NVDR). Het is niet goed dat kinderen tolken.

ANN DEJAGER

Kinderen hebben een bepaalde loyaliteit tegenover de ouders. Zij gaan – zeker bij gevoelige thema's of moeilijke boodschappen – niet altijd tolken wat gezegd wordt. Je brengt het kind ook zo in een lastige positie.

FRANK VAN WOLVELAER

Wij werken ook met studenten met een migratie-achtergrond die een stage willen doen bij VLOS. Het is heel waardevol om met iemand te werken die ook Dari/Farsi spreekt. Vaak zijn het studenten sociaal werk of orthopedagogie.

PIET DE BISSCHOP

Niet iedereen heeft natuurlijk zo'n uitgebouwde vrijwilligerswerking waar je vrijwilligers hebt die je kunt inschakelen als tolk. Een signaalfunctie geven is ook belangrijk! Als de tolk een belangrijke rol speelt, dan is het belangrijk dat er een tolk gevonden wordt.

FIEN VAN BUGGENHOUT

Vergeet de rol van het OCMW niet! Zij kunnen tolken inschakelen. Sommige OCMW's nemen dat automatisch op. Bij sommige moet je echt aandringen. Maar je hebt er recht op: bijv. bij moeilijke gesprekken, met het gezin, de vrijwilliger(s) en formele diensten.

RIA WILLEMS

Dit is trouwens ook de rol van een vrijwilliger: signalen geven. Als vrijwilliger ben je vaak een vertrouwenspersoon voor het gezin of enkele gezinsleden. Je ziet ook waar zij drempels ervaren, waar de ondersteuning van een reguliere dienst niet goed werkt. Het is belangrijk dat je als vrijwilliger die signaalfunctie opneemt en laat weten bij reguliere diensten wanneer het niet goed loopt.

FRANK VAN WOLVELAER

Wij merken ook dat het soms moeilijk samenwerken is met diensten omdat de know-how (van de specifieke situatie van mensen op de vlucht – NVDR) beperkt is. Die willen wel helpen, maar veel hangt af van welke hulpverlener je voor je hebt. 'Krachtgericht Waas en Dender', een initiatief van het CGG (Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg) nodigde ons uit voor een netwerkgesprek. We sluiten als VLOS aan bij op een gesprek rond de problematiek van een gezin die wij ook begeleiden. Wij zijn blij dat we zijn uitgenodigd en benieuwd naar de uitkomsten van dat gesprek.

FIEN VAN BUGGENHOUT

Een netwerkgesprek hebben en samenwerken met alle actoren is absoluut moeilijk. Het is alle neuzen in dezelfde richting krijgen en het eens worden over een aanpak. Dat is vaak niet vanzelfsprekend.

PIET VAN WOLVELAER

Mijn ervaring is wel dat als enkele zaken lukken, dat dat een boost geeft voor andere zaken. Dan lukken andere zaken plots ook. Misschien is het omdat het gezin en de begeleiders het gevoel krijgen dat het wel zal lukken. Er ontstaat een soort positiviteit.

OLGA VANDEVLOED

De waarde van een netwerk rond een problematiek die meerdere levensdomeinen omvat, is groot. Je werkt met verschillende actoren rond 1 casus, maar net omdat ze rond die ene casus werken, leren ze elkaar wel kennen. Misschien gaan ze zo – omdat ze elkaar dan kennen – later bij andere casussen ook wel gaan samenwerken.

FIEN VAN BUGGENHOUT

Wat echt belangrijk is, is dat je vanuit het gezin vertrekt. Zie het netwerksjabloon en het handelingsplan als een hulpmiddel. Benader het zeker niet als een checklist waarbij alle vakjes aangevinkt moeten zijn vooraleer de begeleiding geslaagd is. Als je het zo gaat gebruiken, zal het niet werken.

OLGA VANDEVLOED

Die sjabloontjes, de tekeningen vind ik interessant. Het zal mensen misschien aanmoedigen om over bepaalde onderwerpen te beginnen. Het kan mensen aanmoedigen om vragen of ervaringen aan te kaarten.

FIEN VAN BUGGENHOUT

Een open gesprek is ook belangrijk in een begeleiding. Maak duidelijk aan het gezin dat je niet geen kant-en-klare antwoorden op zak heb, dat het niet mogelijk is om onmiddellijk een antwoord te geven op vragen. Dat is ook niet wenselijk. Je moet ook de zelfredzaamheid van het gezin stimuleren en daarom is het beter om te zeggen: "Ik kan hier niet helpen, maar laten we samen zoeken naar iemand of iets die ons kan helpen".

FRANK VAN WOLVELAER

Vrijwilligers klagen soms aan dat ze zo weinig resultaat zien van hun inzet. Er zijn vaak zoveel vragen en weinig antwoorden. Toch boeken ze echt wel resultaat of worden er stappen vooruit gezet. Het handelingsplan zou kunnen helpen om af en toe succesjes in de verf zetten. Of door in contact te staan met de andere actoren in hun netwerk van het gezin, kan je via hen wel horen hoe het dan met een bepaalde vraag / nood is gelopen, of er een oplossing is gevonden. Als je de vrijwilligers wil blijven behouden, moet je net die kleine succesjes kunnen zien, dat handelingsplan kan je hierbij helpen.

TOT SLOT

Bedankt voor je deelname!

Bij vragen of opmerkingen kan je ons contacteren:

fien@vluchtelingenwerk.be of mijn collega: daphne@vluchtelingenwerk.be.

WEBINAR 3: 'DE STRATEGIE VAN HET VERHAAL'

Deze workshop werd online gegeven in het kader van de Netwerkdag op zaterdag 15 januari. De workshop werd gegeven door Roel en Veerle van Vredesactie. Over hun trainingen vind je meer op tractie.be

INTRODUCTIE: HET BELANG EN KRACHT VAN VERHALEN

Jullie zijn actief in groepen en organisaties die met vluchtelingen en migranten werken. In deze workshop gaan jullie kennismaken met enkele kaders die jullie kunnen helpen om strategischer te communiceren over vluchtelingen en migratie en het werk dat jullie doen. Dat doen we aan de hand van 'verhalen'. Hoe stem je jouw verhaal af op jouw publiek? We gaan het dan ook in de eerste plaats hebben over de inhoud en hoe die verteld wordt.

Je zal ook merken dat we ons niet beperken tot verhalen die in woorden verteld worden, het begrip 'verhaal' moet je hier ruim interpreteren: een foto, een beeld, een filmpje kan ook een verhaal zijn!

Wie van jullie leest wel eens verhalen voor aan kinderen? Wie leest graag een boek of kijkt graag eens een film? Verhalen zijn overal. Via verhalen leren we hoe het leven in elkaar zit. Ze vormen een vester op de wereld en geven betekenis aan feiten. Een sterk verhaal kan onze kijk op de dingen voorgoed veranderen. Verhalen beroeren ons, ze brengen ons in beweging.

TRAINER ROEL DEELT EEN VERHAAL DAT HEM IN BEWEGING HEEFT GEZET

"Toen ik in het vijfde leerjaar zat was er een jonge juf die veel verbeeldingskracht had. Haar stageproject ging over de strijd tegen apartheid en de rol die Nelson Mandela daarin speelde. Die was toen net vrijgelaten uit de gevangenis in Zuid-Afrika. De juf schetste toen heel visueel en concreet de brutaliteit van het apartheidsregime en dat liet een enorme indruk op mij na. Sindsdien, elke keer als mijn klasgenootje en ik op de weg naar school posters van Vlaams Belang zagen, trokken we die eraf."

WELK VERHAAL HEEFT JULLIE STERK AANGEGREPEN?

"Ik heb het dagboek van Anne Frank gelezen. Sindsdien wist ik heel goed dat alles wat met racisme of discriminatie te maken had, ik tegenin zou gaan."

"Het boek De Vliegeraar heeft me een heel ander beeld van Afghanistan gegeven, een persoonlijker beeld. Voordien bekeek ik de oorlog in Afghanistan vanuit een andere bril."

"Ik keek al veel documentaires over onze vleesindustrie. Maar pas als ik de documentaire Seagull zag heb ik beslist om vegetarisch te worden."

"De verhalen die ik dagelijks hoor van de vluchtelingen geeft me elke keer een enorme bewondering over hun moed."

EN WELKE FACTOREN IN HET VERHAAL HEBBEN JOU DAAR JUIST TOE BEWOGEN? WELKE ELEMENTEN DEDEN JE ANDERS NAAR DE WERELD KIJKEN?

"Verhalen uit eerste hand hebben een grote impact"

"Als je een verhaal verschillende keren hoort, zet dat je uiteindelijk ook in beweging."

"Een hoopgevend perspectief is belangrijk."

"Sterke beelden zijn minstens even belangrijk als een overtuigende speech."

"Een held die strijd tegen de onrechtvaardigheid is een belangrijk personage."

"Identificatie met de personages van het verhaal, maar ook de verteller, doet veel aan de kracht van het verhaal"

VERHAALELEMENTEN - DEEL 1

CONFLICT

Het is belangrijk om eerst te definiëren wat het conflict is. Hoe wordt het conflict voorgesteld? Wat staat er op het spel? Tussen wie is het conflict? Wie heeft er belangen? à hoe je het conflict definieert, heeft een grote invloed op wie de kracht van je verhaal naar waarde schat.

Een goed voorbeeld daarvan is de discussie rond de sluiting van de ring rond Antwerpen.

OVERHEID

Mobiliteitsprobleem: onafgewerkte Antwerpse ring veroorzaakt fileleed. De belangen van de automobilist worden geschaad

ADEMLOOS:

Gezondheidsprobleem: ring sluiten zoals gepland verergert de luchtvervuiling in de stad. Dit is een bedreiging voor de gezondheid van alle inwoners van Antwerpen

Je zag zo de burgers hun prioriteiten veranderen in het conflict: "Inderdaad, het gaat hier niet over dat we langer in de file zouden staan, maar over onze gezondheid die geschaad wordt". De burgerbeweging Ademloos shifte op een slimme manier de prioriteit in het conflict van mobiliteit naar de gezondheid van burgers.

PERSONAGES

De held vs. de schurk

Een goed voorbeeld hiervan is de zaak van Carola Rackete en Pia Klemp. Beide activisten werden gearresteerd omdat ze vluchtelingen hielpen de tocht over zee te wagen in gammele bootjes. Zij kunnen als helden worden gezien, maar door Theo Francken worden zij bv. gezien als mensesmokkelaars/schurken. Dit toont goed dat je de rollen kan omdraaien, afhankelijk van hoe je het verhaal vertelt.

Het is gevaarlijk om een grote nadruk te leggen op deze rol.

Vb. Mensen in een rolstoel komen op straat met de slogan "piss on pity". Zij willen dat je hen aan het woord laat, ze hoeven niet dat mensen voor hun spreken en enkel handelen vanuit liefdadigheid.

De verteller

Het is belangrijk om na te denken wie je als verteller van het verhaal inzet. Vaak zal je zelf de verteller zijn van het verhaal. Maar dan heb je nog verschillende mogelijkheden om jouw identiteit als verteller naar voor te brengen: je kan je positioneren als activist, als ervaringsdeskundige, als ouder, ... Het is de moeite waard om te denken waar je de nadruk op legt zodat mensen zich identificeren met jouw verhaal.

VERONDERSTELLINGEN, OVERTUIGEN EN WAARDEN

Houd rekening met hoe je publiek tegenover je onderwerp staat en speel daar handig op in.

Een goed voorbeeld is deze reclame van een cosmeticabedrijf. Zij spelen in op het idee dat veel mensen vinden dat cosmetica enkel voor een welgesteld publiek zou zijn. Ze laten een kind met lipstick spelen en verspreiden zo effectief de boodschap: cosmetica moet voor iedereen veilig zijn.

OEFENING: ANALYSEREN VAN HET VERHAAL VAN DE TEGENSTANDER

Wat staat er op het spel in dit verhaal? Welk verhaal suggereert Sammy Mahdi in deze tweet?

"Transmigranten hebben problemen en hun toestand vraagt om opvang"

"Het brussels gewest wil hieraan tegemoet komen"

"Mahdi vindt dat Brussel hulp verleent aan een ongewenste toestand. En dat werkt negatief voor de strategie van Mahdi, die is om transmigranten te ontraden naar hier te komen en hen weg te sturen."

"De grondrechten staan op het spel voor mensen in een precaire situatie"

"Sammy Mahdi kiest voor de voorkeuren van zijn kiezers en verklaart zo dat transmigranten geen rechten kunnen doen gelden op een menswaardige behandeling. Hij kiest voor het electoraal belang."

Wie of wat zie je in dit verhaal?

“De transmigranten”
 “Mahdi federaal”
 “Brussels Gewest”
 “Hulpverleners zoals wij”
 “Kiezers en hun vermeende voorkeuren”

Wie of wat ontbreekt in dit verhaal?

“De visie van transmigranten en hulpverleners komt niet in zijn verhaal in de media”

Wat moet je geloven om in dit verhaal mee te kunnen gaan?

“Dat migranten in België niet thuishoren”

Welke gevoelens en waarden worden door dit verhaal aangesproken.

“Angst voor vreemden”
 “Als ons geld gaat naar migranten”

VERHAALELEMENTEN - DEEL 2

TOEKOMSTPERSPECTIEF

Toekomstperspectieven kunnen heel krachtig zijn om iemand te overtuigen van je boodschap. Je toont welke wereld je wil realiseren met je acties om iemand mee te nemen in je verhaal. Dat is sterker dan steeds een tegenreactie te bieden op wat je niet wil bereiken.

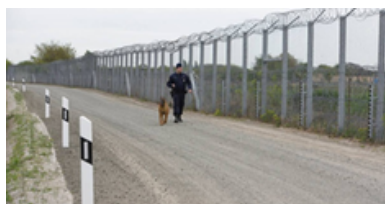
Her is het voorbeeld van de sluiting van de ring van Antwerpen opnieuw sterk. Ademloos plaatst een ander perspectief (gezondheid van de burgers) tegenover dat van de overheid (we gaan in de file staan). De overheid toont het fileprobleem, Ademloos toonde hoe zij de stad voorstelden met de ring waar een dak opkomt en zo een tiende district kan vormen:

vs.

Hetzelfde kan je toepassen op vluchtelingen. Dit is het toekomstperspectief dat extreemrechtse partijen bieden: Er staat geen enkele vluchteling aan de grens, want we hebben er hoge hekkengebouwd en er wordt gepatrouilleerd. Je kan ook een positief toekomstbeeld schetsen. Nieuwkomers kunnen een extra kracht zijn in ons werkveld, bv. in de zorg als je ze helpt integreren.

vs.

FRAMES, BEELDEN EN METAFOREN

Frames, beelden en metaforen zijn kaders waardoor we naar de wereld kijken. Het beperkt wat we al dan niet zien en waar onze blik op wordt gericht. Beelden zijn daarbij heel belangrijk. Een sterk beeld zorgt ervoor dat mensen die de tekst niet volledig lezen, toch de boodschap meteen meekrijgen.

Een goed voorbeeld zijn deze foto's van de invasie van Amerika in Irak in 2003.

Op deze foto zie je hoe het beeld van Saddam Hoessein wordt neergehaald. Hier zie je een dictator letterlijk van zijn voetstuk vallen. Als mensen dit beeld zien, kunnen ze dat lezen als het Iraakse volk dat zijn vrijheid terugneemt.

Over dezelfde gebeurtenis heb je ook totaal andere beelden die een heel ander verhaal vertellen. Dit is een verhaal van een land dat bezet is door Amerikaanse troepen die nauw toezicht houden op wat er gebeurt.

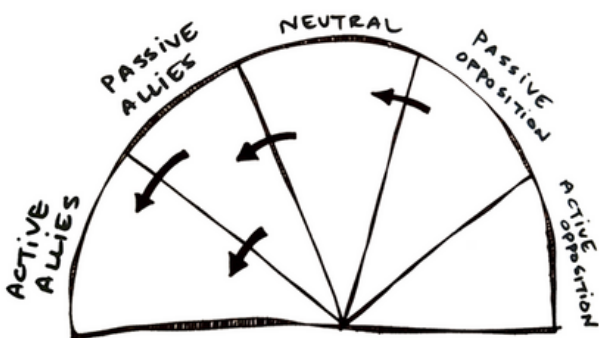

Zo zie je dat je met een kader van wat je wel en wat je niet laat zien een totaal ander verhaal en een totaal andere rol van personages in de hoofden van mensen kan krijgen.

Een heel goed voorbeeld van een manier waarop je een frame kan aanpassen is dit filmpje: <https://www.youtube.com/watch?v=eg-E1FtjaxY>

HET BELANG VAN JE DOELPUBLIEK

Als je je verhaal aan de man wil brengen, kan je best nadenken naar wie je wil stappen met je verhaal. De fout die vaak gemaakt wordt is dat dezelfde kanalen en inhoud gebruikt wordt om met al die segmenten te communiceren. Eigenlijk moet je dit differentieren. De publieke opinie is gefragmenteerd. Het is cruciaal om te beslissen naar wie je wil communiceren, wat je daar al over weet en wat je daarvan verwacht.

Deze illustratie is een interessante onderdeling om voor ogen te houden wie je wil bereiken en wie je best links laat liggen. Van links naar rechts heb je de mensen die je actief ondersteunen, de passieve bondgenoten staan aan je kant, maar ondernemen geen actie. "De neutralen" zijn mensen die zich niet uitspreken of twijfelen over de kwestie, maar nog te overtuigen zijn. De passieve tegenstander, is het niet met je eens, maar onderneemt evenwel geen actie. De actieve tegenstand is het zeer actief met je oneens en zal dat luid laten horen.

Deze vragen helpen bij het bepalen van de waarden en vooronderstellingen van je doelpubliek:

- Gaat het om je achterban? Of om een breder publiek? Welke reactie verwacht je van hen?
- Wie zijn ze? Wat voor werk/opleiding doen ze? Wat zijn hun dromen, angsten, vooroordelen? Waar putten ze hoop uit?
- Met welke kanalen kan ik hen het beste bereiken?
- Voor welke verhalen staan ze open? Welke beelden/waarden/ideeën/... staan hen aan?

GEBOEID DOOR DEZE WORKSHOP?

MEER THEORETISCHE INZICHTEN

Theorie en praktijkvoorbeelden vind je op deze pagina: <https://11.be/other-talk-migration>

WORKSHOPREEKS VOOR VRIJWILLIGERSORGANISATIES: UITPAKKEN MET STERKE VERHALEN

Vrijwilligerswerk zit vol sterke verhalen en ervaringen. Tijd om die in te zetten in het migratiedebat dat steeds gepolariseerder wordt. Want vrijwilligers kunnen een brug vormen tussen het grote publiek en mensen op de vlucht.

Vluchtelingenwerk Vlaanderen organiseert 2 gratis workshopreeksen waarin een diverse groep vrijwilligers hun verhalen, ervaringen en inzichten zal omzetten naar concrete communicatie-acties. Denk aan een reeks opiniestukken, krantenartikels, video's, podcast-aflevering(en), een evenement in jouw buurt, etc. We brengen verhalen die mensen raken.

Wat? 1 traject houdt 5 bijeenkomsten in:

- Voor de eerste 2 bijeenkomsten komen we in groep bijeen om een communicatie-actie uit te denken*.
- Voor de 3de en 4de bijeenkomst komen wij tot bij jou om de communicatie-actie uit te werken en te lanceren.
- In de 5de bijeenkomst evalueren we als groep onze actie*.

*Afhankelijk van de coronamaatregelen en de beschikbaarheid van de deelnemers zal sessie 1, 2 en 5 online of in de kantoren van Vluchtelingenwerk doorgaan.

Dit is een participatief traject waarin we de workshops aanpassen aan de noden en vragen van de deelnemers. Een communicatie-deskundige zal het traject mee opvolgen. Dit en nog veel meer info vind je op onze website.

Heb je interesse om deel te nemen of vragen? Contacteer Lente! lente@vluchtelingenwerk.be